

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Historia Kościoła nowożytnego w Polsce
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of the Early Modern Church in Poland
Kierunek studiów	Teologia kurs A (MSD Lublin)
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Jarosław R. Marczewski
---	------------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Wykład	45	6	3
konwersatorium			
Ćwiczenia			
Laboratorium			
Warsztaty			
Seminarium			
proseminarium			
Lektorat			
Praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
Translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	W1 - znajomość historii Polski na poziomie szkoły średniej. W2 - znajomość zagadnień z historii Kościoła w Polsce w okresie średniowiecza.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - Zapoznanie studentów z najważniejszymi zagadnieniami z dziejów Kościoła w Polsce w dobie nowożytnej w kontekście wydarzeń ogólnohistorycznych, z jednoczesnym uwrażliwieniem na zachodzące procesy historyczne.
C2 – Przygotowanie studentów do interpretowania, analizowania i wyjaśniania procesów dziejowych oraz formułowania samodzielnych ocen i krytycznego podejścia do poszczególnych wydarzeń historycznych w zakresie dziejów Kościoła w Polsce w dobie nowożytnej.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student identyfikuje specyfikę przedmiotową i metodologiczną historii Kościoła w Polsce w dobie nowożytnej	T_W01

W_02	Student ma uporządkowaną wiedzę o strukturach i instytucjach kościelnych w Polsce w epoce nowożytnej i ich funkcjonowaniu w kontekście społecznym	T_W04
W_03	Student identyfikuje współczesny stan badań w zakresie historii Kościoła w Polsce w dobie nowożytnej	T_W09
W_04	Student ma pogłębioną wiedzę z zakresu wybranych dyscyplin pomocniczych historii Kościoła w Polsce	T_W12
W_05	Student dostrzega wpływ Kościoła i teologii doby nowożytnej i na kulturę polską	T_W17
W_06	Student charakteryzuje sposoby działalności pastoralnej Kościoła katolickiego w Polsce w dobie nowożytnej	Tk_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student formułuje krytyczne sądy dotyczące zjawisk z zakresu historii Kościoła w Polsce w dobie nowożytnej	T_U01
U_02	Student wykorzystuje umiejętności badawcze w zakresie opracowywania problemów z historii Kościoła w Polsce w dobie nowożytnej	T_U02
U_03	Student porozumiewa się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych w zakresie problematyki historii Kościoła w Polsce w dobie nowożytnej	T_U04
U_04	Student przygotowuje prace pisemne z zakresu historii Kościoła w Polsce w dobie nowożytnej	T_U05
U_05	Student stosuje merytoryczne argumenty w ramach dyskusji z zakresu historii Kościoła w Polsce w dobie nowożytnej	T_U06
U_06	Student wyszukuje interesujące go pola badawcze z zakresu historii Kościoła w Polsce w dobie nowożytnej	T_U09
U_07	Student posługuje się w ramach dyskusji elementami nauk pomocniczych historii Kościoła w Polsce	T_U12
U_08	Student interpretuje znaczenie różnych wizji teologicznych i światopoglądowych doby nowożytnej i najnowszej dla rozwoju społecznego w Polsce	T_U16
U_09	Student posługuje się w odniesieniu do zagadnień historycznokościelnych doby nowożytnej w Polsce terminologią zaczerpniętą z języka łacińskiego	T_U17
U_10	Student porównuje sposoby prowadzenia kościelnej działalności duszpasterskiej w Polsce w dobie nowożytnej i najnowszej	Tk_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student zachowuje ostrożność w ocenie zjawisk z zakresu historii Kościoła w Polsce w dobie nowożytnej	T_K01
K_02	Student uznaje złożoność rzeczywistości kościelnej i czyni zadość potrzebie interdyscyplinarnego podejścia do zagadnień z zakresu historii Kościoła w Polsce w dobie nowożytnej	T_K02
K_03	Student uznaje znaczenie formacji religijno-duchowej do podejmowania dyskusji nad rozwiązywaniem spornych kwestii z zakresu historii Kościoła w Polsce w dobie nowożytnej	T_K05
K_04	Student podejmuje odpowiedzialność związaną z udziałem w życiu społecznym i kulturze, na bazie dziedzictwa wypracowanego przez Kościół w Polsce, w tym w okresie nowożytnym jego dziejów	Tk_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Reformacja protestancka w Polsce. Reforma Kościoła – wprowadzenie reformy trydenckiej. Dzieje unii brzeskiej i prawosławia w latach 1648-1795 (wojny kozackie, synod zamojski, odrodzenie prawosławia). Kościół polski w dobie potopu szwedzkiego (obrona Jasnej Góry, śluby lwowskie i ich znaczenie w dziejach polskiej religijności). Kościół wobec wojen tureckich (odsiecz wiedeńska). Losy protestantyzmu polskiego w latach 1648-1795 (protestanci a potop szwedzki, arianie i bracia czescy, sprawa toruńska, ograniczenia prawne i ingerencja obcych mocarstw). Religijne aspekty konfederacji barskiej. Stan organizacyjny Kościoła polskiego na przełomie XVII i XVIII w. (organizacja metropolitalna i diecezjalna, rola sufraganatów, oficjalatów, archidiaconatów, dekanatów, kapituł, stan szkolnictwa parafialnego, średniego i wyższego, seminaria duchowne). Prymasostwo polskie (historia prymasostwa, prerogatywy prymasów Polski). Tendencje autonomiczne w Kościele polskim (konkordat wschowski). Kościół polski w dobie oświecenia. Jakub Frank i frankiści. Kościół katolicki pod zaborem rosyjskim 1772-1815 (reorganizacja Kościoła, Kolegium Duchowne w Petersburgu). Kościół katolicki pod zaborem pruskim 1772-1815 (reorganizacja Kościoła, polityka germanizacyjna). Kościół katolicki pod zaborem austriackim 1772-1815 (reorganizacja Kościoła, recepcja józefinizmu). Polityka kościelna w Księstwie Warszawskim. Organizacja i sytuacja prawna Kościoła łacińskiego w Cesarstwie Rosyjskim. Organizacja i sytuacja prawna Kościoła łacińskiego w Królestwie Polskim do 1863 r. Kościół wobec powstania listopadowego i powstania styczniowego. Sytuacja Kościoła łacińskiego w Królestwie Polskim po 1863 r. Organizacja i charakterystyka życia kościelnego pod zaborem pruskim (bulla „De salute animarum”, zatarg o małżeństwa mieszane, kulturkampf). Organizacja, sytuacja prawna i charakterystyka życia kościelnego pod zaborem austriackim (reorganizacja struktur kościelnych, rzeź galicyjska, autonomia życia narodowego, concordia łacińsko-unicka). Losy Kościoła unickiego w Cesarstwie Rosyjskim i Królestwie Polskim. Kościół polski a sobór watykański I. Mariawityzm. Kościół polsko-katolicki. Sytuacja prawna i organizacja Kościoła katolickiego w II RP. Organizacje kościelne i szkolnictwo katolickie w II RP. Kościół greckokatolicki i neounia w II RP. Prymas August Hlond. Sytuacja Kościoła na ziemiach wcielonych do III Rzeszy podczas II wojny światowej. Sytuacja Kościoła w Generalnej Guberni podczas II wojny światowej. Sytuacja Kościoła pod okupacją sowiecką. Kościół wobec eksterminacji narodu polskiego i żydowskiego. Stolica Apostolska a Polska w czasie II wojny światowej. Sytuacja prawna i organizacyjna Kościoła w PRL. Prymas Tysiąclecia. Polska na soborze watykańskim II. Sacrum Poloniae Millennium. Ks. Jerzy Popiełuszko. Papież Jan Paweł II i Polska. Sytuacja prawna i reorganizacja Kościoła w III RP. Kościół greckokatolicki w PRL i III RP

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
W_02	Wykład konwersatoryjny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
W_03	Wykład konwersatoryjny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
W_04	Wykład konwersatoryjny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
W_05	Wykład konwersatoryjny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
W_06	Wykład konwersatoryjny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
U_02	Przygotowanie eseju	Esej	Sprawdzony i oceniony esej
U_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny

U_04	Przygotowanie eseju	Esej	Sprawdzony i oceniony esej
U_05	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
U_06	Przygotowanie eseju	Esej	Sprawdzony i oceniony esej
U_07	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
U_08	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
U_09	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
U_10	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
K_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
K_04	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny

VI. Kryteria oceny, uwagi:

1. Aktywność studentów podczas zajęć (wypowiedzi ustne, dialogi).
2. Przygotowanie eseju.
3. Egzamin.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	45
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
B. Kumor, Z. Obertyński, Historia Kościoła w Polsce, t. II, cz. 1-2, Poznań 1979; B. Kumor, Historia Kościoła, t. VI-VIII, Lublin 1985-1995; Chryścijaństwo w Polsce, red. J. Kłoczowski, Lublin 1992; M. Banaszak, Historia Kościoła Katolickiego, t. III-IV, Warszawa 1989-1992; Kościół w II Rzeczypospolitej, red. Z. Zieliński, S. Wilk, Lublin 1980; Życie religijne w Polsce pod okupacją hitlerowską 1939-1945, red. Z. Zieliński, Katowice 1982; Życie religijne w Polsce pod okupacją 1939-1945. Metropolie wileńska i lwowska, zakony, red. Z. Zieliński, Katowice 1992; Z. Zieliński, Kościół w Polsce 1944-2002, Radom 2003.
Literatura uzupełniająca
Babuchowski Andrzej, Jan Sarkander, Kraków 2006; Cieślak Stanisław Sj, Kardynał Adam Kozłowiecki, Kraków 2008; Drążek Czesław Sj, Jan Beyzym, Kraków 2004; Dziedzic Małgorzata, Dziedzic Stanisław, Arcybiskup Józef Bilczewski, Kraków 2012; Dziedzic Małgorzata, Dziedzic Stanisław, Ojciec Serafin Kaszuba, Kraków 2008; Ingłot Marek Sj, Karol Antoniewicz, Kraków 2001; Ingłot Marek, Jakub Wujek, Kraków 2001; Kowalczyk Zygmunt, Kardynał Mieczysław Halka Ledóchowski, Kraków 2005; Pacuszkiewicz Mirosław Sj, Andrzej Bobola, Kraków 2006; Panuś Kazimierz, Bł. Aniela Salawa, Kraków 2006; Panuś Kazimierz, Bł. Edmund Bojanowski, Kraków 2009; Panuś Kazimierz, Matka Klara Ludwika Szczęsna, Kraków 2007; Panuś Kazimierz, Piotr Skarga, Kraków 2006; Poplatek Jan Sj, Św. Melchior Grodziecki, Kraków 2006; Prokop Krzysztof Rafał, Adam Naruszewicz, Kraków 2010; Prokop Krzysztof Rafał, Kardynał Stanisław Hozjusz, Kraków 2008; Prokop Krzysztof Rafał, Św. Rafał Kalinowski, Kraków 2007; Rożek Michał, Kardynał Sapieha, Kraków 2007; Rożek Michał, Święty Brat Albert, Kraków 2005; Sochoń Jan, Ks. Jerzy Popiełuszko, Kraków 2010; Cieślak Stanisław Sj, Kardynał Adam Kozłowiecki, Kraków 2008; Drążek Czesław Sj, Jan Beyzym, Kraków 2004; Dziedzic Małgorzata,

Dziedzic Stanisław, Arcybiskup Józef Bilczewski, Kraków 2012; Dziedzic Małgorzata, Dziedzic Stanisław, Ojciec Serafin Kaszuba, Kraków 2008; Dziuba Andrzej Franciszek, Kardynał Stefan Wyszyński, Kraków 2010; Inglot Marek S.J., Karol Antoniewicz, Kraków 2001; Kijas Zdzisław Józef Ofm Conv, Św. Maksymilian Kolbe, Kraków 2011; Kowalczyk Zygmunt, Kardynał Mieczysław Halka Ledóchowski, Kraków 2005; Panuś Kazimierz, Bł. Aniela Salawa, Kraków 2006; Panuś Kazimierz, Bł. Edmund Bojanowski, Kraków 2009; Panuś Kazimierz, Matka Klara Ludwika Szczęsna, Kraków 2007; Prokop Krzysztof Rafał, Adam Naruszewicz, Kraków 2010; Prokop Krzysztof Rafał, Kardynał Stanisław Hozjusz, Kraków 2008; Prokop Krzysztof Rafał, Św. Rafał Kalinowski, Kraków 2007; Rożek Michał, Kardynał Sapieha, Kraków 2007; Rożek Michał, Święty Brat Albert, Kraków 2005; Sochoń Jan, Ks. Jerzy Popiełuszko, Kraków 2010; Wilkońska Joanna, Jan Paweł II, Kraków 2011; Witko Andrzej, Święta Faustyna, Kraków 2006.